

Eksperyment**Dramat, Stany Zjednoczone 2010****reż. Paul Scheuring****wyk. Adrien Brody, Forest Whitaker, Cam Gigandet, Clifton Collins Jr., Ethan Cohn, Fisher Stevens****DYSTR. DVD: MONOLITH PLUS (90 MIN.)**

Film *Eksperyment* jest fabularną wariacją na temat słynnego (niesławnego?) *stanfordzkiego eksperymentu więziennego* (Stanford Prison Experiment – SPE), który badał psychologiczne konsekwencje symulacji życia więziennego. Prawdziwy eksperyment przeprowadziła w 1971 roku grupa psychologów, której szefował Philipa Zimbardo. Polegał on na podzieleniu grupy ochotników na więźniów i strażników i zamknięciu ich w ograniczonej przestrzeni symulującej zakład karny. W odróżnieniu od swojego historycznego pierwowzoru filmowy *Eksperyment* nie zostaje przerwany w odpowiednim momencie, ale doprowadzony do krwawego finału, zakończonego wyzwajającym buntem „osadzonych”. Film Scheuringa nie jest może wybitnym dziełem, ale mimo to całkiem udanie ukazuje nieograniczoną władzę, napędzanej tłumionymi instynktami, kompleksami i fobiami. Całe napięcie dramatyczne

dźwiga pojedynkę dwóch wybitnych aktorów, obsadzonych w rolach głównych protagonistów, więźnia, stroniącego od przemocy pacyfisty (Adrien Brody) oraz strażnika, czterdziestoletniego podstarzałego kawalera (Forest Whitaker), nadal mieszkającego z apodyktyczną matką. Film z jasną tezą i morałem, ale bardzo dobrze się go ogląda.